

Tilinpäätöstiedote 1-12/2017

15.2.2018

Uponorin vahva tuloskehitys jatkui huolimatta merkittävistä tulevaisuuteen tähtäävistä panostuksista

- Toimintojen tehostuminen toteutetun muutosohjelman ansiosta sekä liikevaihdon kasvu paransivat Talotekniikka – Euroopan ja Uponor Infran vertailukelpoista liikevoittoa vuonna 2017; Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto säilyi vahvana ja parani paikallisessa valuutassa mitattuna
- Loka–joulukuun 2017 liikevaihto 279,4 (2016: 268,9) milj. euroa
- Loka–joulukuun vertailukelpoinen liikevoitto 18,0 (16,1) milj. euroa
- Liikevaihto 1–12: 1 170,4 (1 099,4) milj. euroa, orgaaninen kasvu 6,5 %; kasvu kiinteillä valuuttakursseilla 7,4 %
- Liikevoitto 1–12: 95,9 (71,0) milj. euroa, kasvua 35,2 %; vertailukelpoinen liikevoitto 97,2 (90,7) milj. euroa, kasvua 7,2 %
- Koko vuoden efektiivinen veroaste laski 25,8 (31,3) prosenttiin, mikä johtui pääosin korkeimman hallinto-oikeuden Uponorille suotuisista verotuksen oikaisupäätöksistä sekä Yhdysvaltain verouudistuksesta
- Osakekohtainen tulos 0,83 (0,58) euroa
- Ohjeistus vuodelle 2018: Uponorin orgaanisen liikevaihdon ja vertailukelpoisen liikevoiton ilman valuuttakurssien vaikutusta odotetaan paranevan vuodesta 2017
- Hallituksen osinkoesitys on 0,49 (0,46) euroa/osake, josta vuoden 2018 maaliskuussa maksetaan 24 senttiä ja syyskuussa 25 senttiä

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi:

- Vuoden 2017 kehitys oli myönteistä koko konsernissa, kun liikevaihto ja kannattavuus kasvoivat kaikissa segmenteissämme. Samanaikaisesti olemme jatkaneet haasteellisen mutta myös palkitsevan tuotekehitysohjelmamme toteuttamista. Investointimme tulevaisuuden teknisiin ratkaisuihin saavuttivat jälleen kerran historiallisen korkean tason.
- Runsaat puolitoista vuotta kestänyt yhteistyömme Belkinin kanssa on tuottanut tulosta: yhteisyrityksemme Phyn esitteli ensimmäisen tuotteen Yhdysvaltain markkinoille tammikuussa 2018. Tämä ainutlaatuinen tuote, jonka myyntiä varten rakennettiin oma ammattilaiskanava, edustaa meille jälleen yhtä merkittävää edistysaskelta digitaalisten älyvesiteknologioiden markkinoilla.
- Talotekniikka – Euroopan koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto parani selvästi ja liikevaihtokin kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Kehitys oli suotuisaa useissa maissa, esimerkiksi Espanjassa, Venäjällä ja Itä-Euroopan maissa, mutta joillakin meille tärkeillä markkinoilla, kuten Saksassa, emme saavuttaneet tavoitteitamme. Keskitymme kehittämään strategisesti tärkeitä, uusia hygieniaratkaisuja ja asennusvalmiiden tuotteiden teknologiaa, jotka tarjoavat houkuttelevaa lisäarvoa ammattilaissektorille.
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka jatkaa tuotantokapasiteettinsa kasvattamista. Rakennustyöt on saatu päätökseen Apple Valleyssä ja uusi henkilöstö on koulutettu. Myös investointi uuteen tehtaaseen Hutchinsonissa etenee suunnitellusti, sen on tarkoitus valmistua kesällä 2018. Nämä molemmat vaikuttivat kannattavuuteemme vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä, ja vaikuttavat myös vuoden 2018 alkupuoliskolla. Segmentin tuotteiden toimitukset sujuvat jälleen joustavasti, ja olemme palanneet tavarantoimituksissa takaisin tilaus- ja toimitusaikakäytäntöön.
- Uponor Infran tulos parani reippaasti lähinnä Pohjois-Amerikan suhdannevetoisen kysynnän kasvun vaikutuksesta. Euroopan markkinat jatkuivat tasaisina tai kasvultaan vaatimattomina, ja vuoden 2017 tulos jäi näin epätydyttäväksi.

Hallituksen osinkoesitys

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle 0,49 (0,46) euron osakekohtaista osinkoa, joka maksetaan kahdessa erässä. Hallitus otti esitystä tehdessään huomioon yhtiön maksuvalmiuden, yhtiön osinkopolitiikan, yhtiön liiketoimintanäkymät sekä suunnitellut investoinnit. Hallitus huomioi myös sen, että yhtiön kasvusuunnitelmiin on hyvin saatavilla ulkopuolista rahoitusta.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

Konsernitulos M€ (jatkuvat toiminnot)	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto	1 170,4	1 099,4	1 050,8	1 023,9	906,0
Toiminnan kulut	1 038,4	991,0	942,7	926,4	823,6
Poistot ja arvonalentumiset	39,2	41,6	39,1	36,5	33,0
Liiketoiminnan muut tuotot	3,1	4,2	2,4	2,4	0,8
Liikevoitto	95,9	71,0	71,4	63,4	50,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	97,2	90,7	75,8	67,7	55,2
Rahoitustuotot ja kulut	-5,4	-10,0	-8,9	-7,4	-7,1
Tulos ennen veroja	88,2	60,4	62,8	56,3	43,2
Tulos jatkuvista toiminnoista	65,4	41,5	37,1	36,3	27,1
Tilikauden tulos	65,4	41,9	36,9	36,0	26,8
Osakekohtainen tulos	0,83	0,58	0,51	0,50	0,38

Tietoja tästä tilinpäätöstiedotteesta

Sulkeissa annetut luvut ovat vertailukuja edellisen vuoden vastaavalta ajanjaksolta. Ellei toisin mainita, luvut koskevat jatkuvia toimintoja. Muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tässä tiedotteessa julkaistusta pyöristetyistä luvuista.

Esitysaineisto ja webcast-esitys

Englanninkielinen webcast-esitys tulosjulkistustilaisuudesta järjestetään 15.2. klo 13.00. Sitä voi seurata verkkosivuilta osoitteessa sijoittajat.uponor.fi tai Uponorin Investor Relations -mobiilisovelluksesta. Tallenne on katsottavissa pian esityksen jälkeen verkkosivuilta tai Uponorin Investor Relations -mobiilisovelluksesta. Esitysaineisto on luettavissa osoitteessa sijoittajat.uponor.fi > IR-aineisto ja uutiset.

Seuraava osavuositarkastus

Uponor Oyj julkaisee vuoden 2018 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastuksen 3.5.2018. Hiljaisen jakson aikana 1.4.–3.5. yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä eikä liiketoimintaan tai tuloskehitykseen liittyviä seikkoja.

Vuoden 2017 viimeinen neljännes

Markkinat

Uponorin päämarkkinoiden rakentamisessa ei tapahtunut suuria määrällisiä muutoksia edeltävään vuosineljännekseen verrattuna. Yleisesti ottaen rakentaminen säilyi terveellä tasolla vuoden viimeisellä neljänneksellä. Euroopassa rakentajien tilauskirjat täyttyivät, vaikkakin joillakin alueilla kuten esimerkiksi Ruotsissa ja Saksassa rakennuslupien määrä väheni hieman vuoden viimeisellä neljänneksellä. Pohjois-Amerikassa kysyntä jatkui vakaana Uponorin tärkeimmissä asiakassegmenteissä. Yhdyskuntateknisten ratkaisuiden kysyntä jatkui vahvana Kanadassa ja Ruotsissa.

Kolmannella vuosineljänneksellä koetut epätavalliset sääolot ja myrskyt eivät toistuneet enää yhtä voimakkaina vuoden loppua kohden mentäessä. Joillakin alueilla saatiin kuitenkin kärsiä rankkasateista ja purevasta talvisäästä, mitkä mahdollisesti viivästyttivät joitakin rakennushankkeita.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto loka–joulukuussa kasvoi edellisvuoteen verrattuna 3,9 prosenttia ja oli 279,4 (268,9) milj. euroa. Valuuttakurssien, lähinnä Yhdysvaltain dollarin, vaikutus oli -2,6 milj. euroa, eli viimeisen vuosineljänneksen kasvu kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna oli 4,9 prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan myynnin kehitys oli tasaista, ja liikevaihto oli 125,5 (125,8) milj. euroa. Muutos edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna oli -0,3 %. Suurin syy vaatimattomaan kehitykseen oli liikevaihdon pieneneminen Keski-Euroopan ja Pohjoismaiden tärkeillä markkinoilla. Siihen vaikuttivat esimerkiksi kattoviilennyshankkeiden vähäisempi määrä Saksassa sekä tukkukauppasektorin väsu kehitys Pohjoismaissa. Liikevaihto kasvoi Tanskassa, Espanjassa, Venäjällä ja myös Aasiassa, jonka toiminnot raportoidaan osana Talotekniikka – Eurooppa -segmenttiä.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihdon kasvu jatkui terveellä pohjalla ja kiihtyi erityisesti Kanadassa. Yhdysvalloissa kasvuvauhti hidastui hieman kolmanteen vuosineljännekseen verrattuna noudattaen edellisvuodelta tuttua kaavaa. Liikevaihto oli euroissa laskettuna 79,5 (77,2) milj. euroa eli kasvua oli 3,0 %. Yhdysvaltain dollareissa laskettuna kasvu oli selvästi ripeämpää: 94,2 (82,7) milj. dollaria eli kasvua 13,9 %. Huhtikuussa koettujen väliaikaisten toimitusvaikeuksien jälkeen Uponorin tuotanto- ja toimitusvalmius parani ja päivittäiset toiminnot saatiin palautettua normaaleiksi ja toimitukset voitiin hoitaa tilausten mukaan.

Uponor Infran liikevaihto 75,4 (67,2) milj. euroa kasvoi 12,2 prosentilla. Kasvua vauhditti tilausten voimakas kasvu erityisesti Pohjois-Amerikassa, Ruotsissa ja Puolassa. Se tasapainotti liikevaihdon supistumista Suomessa ja Norjassa, jossa laskun taustalla oli kunnallisteknisten hankkeiden pienempi määrä edellisvuoteen verrattuna.

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12 2017	10–12 2016	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	125,5	125,8	-0,3 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	79,5	77,2	3,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	94,2	82,7	13,9 %
Uponor Infra	75,4	67,2	12,2 %
Eliminoinnit	-1,0	-1,3	
Yhteensä	279,4	268,9	3,9 %

Tulos ja kannattavuus

Konsernin bruttokate vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä oli 95,0 (85,9) milj. euroa. Vertailukelpoinen bruttokate oli 95,0 (91,4) milj. euroa. Vertailukelpoinen bruttokatemarginaali säilyi ennallaan ollen 34,0 (34,0) prosenttia.

Konsernin liikevoitto oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 18,0 (7,5) milj. euroa, kasvua 141,4 prosenttia. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali oli 6,4 % (2,8 %). Liikevaihdon kasvun ohella liikevoiton nousua selittävät myös vuoden 2016 viimeistä neljänneestä rasittaneet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kustannukset, jotka liittyivät Euroopan muutosohjelmiin. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä 8,6 miljoonaa euroa, josta Talotekniikka – Eurooppa raportoi 5,6 miljoonaa euroa ja Uponor Infra 3,0 miljoonaa euroa.

Katsauskauden vertailukelpoinen liikevoitto, jossa ei ole mukana vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, parani myös ja oli 18,0 (16,1) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali nousi 6,5 (6,0) prosenttiin.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto oli 10,2 (1,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät huomioiden Talotekniikka – Euroopan vertailukelpoinen liikevoitto oli 10,2 (7,2) milj. euroa ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 8,1 % (5,7 %). Muutosohjelmien synnyttämät kustannussäästöt tasapainottivat liikevaihdon supistumisen vaikutusta vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 9,6 (11,9) milj. euroa ja Yhdysvaltain dollareissa 11,5 (12,7) miljoonaa dollaria. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali heikkeni 15,4 prosentista 12,2 prosenttiin. Heikkeneminen oli lähinnä seurausta toisen tuotantolaitoksen perustamiseen liittyvistä kustannuksista ja huhtikuusen tuotanto-ongelman aiheuttamasta yleiskustannusten noususta. Kehitykseen vaikutti myös pienikatteisten tuotteiden tavanomaista suurempi osuus koko myyntivolyymistä. Myös muoviliittimissä käytetty kalliimpi raaka-aine rasitti liikevoittoa vertailukauteen nähden.

Uponor Infran liikevoitto parani selkeästi ja oli 1,8 (-5,0) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1,8 (-2,1) milj. euroa. Suotuisa kehitys oli seurausta Kanadan liikevaihdon kasvusta. Euroopassa tuloskehitystä rasitti suurien kunnallisteknisten hankkeiden vähäisyys, vuoden alkupuolen raaka-aineiden korkeiden hintojen vaikutus sekä tuotannon siirtoon liittyneet haasteet.

Muut-segmentin liiketappio kasvoi edellisvuodesta. Tämä johtui pääosin Uponor Insurance Ltd:hen kirjatusta kustannusvarauksista, joilla katetaan mahdollisia tulevia vakuutuskorvauksia. Vuonna 2016 Muut-segmentin tappiota pienensivät sähkön hinnan suojaukseen ja ympäristövarausten purkuun liittyvät tulot.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12 2017	10–12 2016	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	10,2	1,6	546,3 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	9,6	11,9	-19,8 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	11,5	12,7	-9,9 %
Uponor Infra	1,8	-5,0	137,4 %
Muut	-2,5	-0,3	
Eliminoinnit	-1,1	-0,7	
Yhteensä	18,0	7,5	141,4 %

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12 2017	10–12 2016	Vertailukelpoinen muutos
Talotekniikka – Eurooppa	10,2	7,2	12,5 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	9,6	11,9	-19,8 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	11,5	12,7	-9,9 %)
Uponor Infra	1,8	-2,0	189,7 %
Muut	-2,5	-0,3	
Eliminoinnit	-1,1	-0,7	
Yhteensä	18,0	16,1	12,5 %

Katsauskauden tapahtumia

Vuoden viimeisellä neljänneksellä ei ollut merkittäviä tapahtumia.

Tilinpäätös 1–12/2017

Markkinat

Makrotalouden myötätuulet vaikuttivat rakentamiseen suotuisasti vuonna 2017. Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa useimmissa asuin-, liike- ja julkisrakentamisen segmenteissä kasvua vauhdittivat niin kuluttajien kuin liike-elämän luottamus, vakaat työmarkkinat ja suotuisat rahoitusmarkkinat.

Keski-Euroopassa Saksan ennätysellisen alhainen työttömyys ja runsas maahanmuutto ovat lisänneet kerrostalohankkeiden määrää, mutta huomattavasti suuremmissa asuinrakennusten korjausrakentamisen segmentissä kehitys oli tasaista. Vaikka luottamusmittauksista saadut tulokset ovat olleet johdonmukaisesti myönteisiä, liike- ja julkisrakentaminen säilyi ennallaan ja laajeni kaikkiaan vain vähäisessä määrin. Pula ammattitaitoisista työntekijöistä lisääntyi, mikä varmasti on osaltaan hidastanut kasvua. Alankomaissa sekä asuinrakentamisen että liike- ja julkisrakentamisen markkinat kasvoivat vuodesta 2016.

Lounais-Euroopan maista Espanjassa rakennusaktiivisuus kasvoi merkittävästi, vaikkakin alhaiselta tasolta. Merkittävästi suuremmilla Ranskan markkinoilla kasvu oli huomattavaa, kun taas Italiassa markkinat pysyivät vaisuina, joskin vakaina. Isossa-Britanniassa Brexit-neuvottelujen vaikutukset jäivät vähäisiksi ja rakentaminen jatkui pääsääntöisesti vakaana vuoden loppuun saakka.

Pohjoismaissa rakentamisen määrä lisääntyi edellisvuoteen verrattuna. Suomessa kerrostalohankkeet yleistyivät kaupunkien kasvukeskuksissa, mutta liike- ja julkisrakentamisessa ei tapahtunut juurikaan muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Ruotsissa kerrostalohankkeita on ollut yhtä paljon viimeksi 1990-luvun alkupuolella, ja myös liike- ja julkisrakentamisen hankkeita käynnistettiin merkittävästi edellisvuotta enemmän. Sekä Tanskassa että Norjassa kasvu asuinrakentamisen segmenteissä oli kohtalaista mutta liike- ja julkisrakentamisen segmenteissä vähäistä.

Itä-Euroopassa Venäjän markkinat vakaantuivat, mutta säilyivät kokonaisuutena suhteellisen heikkoina. Itäisen Keski-Euroopan maissa, kuten Tšekin tasavallassa, Unkarissa ja Puolassa, investoinnit asuinrakentamiseen kasvoivat, mutta liike- ja julkisrakentamisen investoinneissa oli suurempaa hajontaa. Baltian maissa investoinnit rakentamiseen kasvoivat.

Pohjois-Amerikassa asuin-, liike- ja julkisrakentamisen kasvuvauhti oli yleisesti ottaen kohtuullista. Monet työllisyyteen ja luottamukseen liittyvät mittarit olivat Yhdysvalloissa poikkeuksellisen korkealla, mutta markkinoiden kasvua hidasti pätevien ammattilaisten puute ja jonkin verran myös kustannusinflaatio. Kanadassa rakennusaktiivisuus säilyi vilkkaana, tosin eräissä rakentamisen segmenteissä kasvu oli varsin maltillista.

Uponorin yhdyskuntatekniikan kysyntä Pohjoismaissa jatkui yleisesti ottaen vakaana, mutta Ruotsissa kysyntä kasvoi merkittävästi. Puolan ja muiden Itä-Euroopan maiden markkinat jatkuivat vaisuina, poikkeuksena muutama suuri Euroopan unionin rahoittama hanke. Baltian maissa sen sijaan investoinnit yhdyskuntatekniisiin ratkaisuihin kasvoivat merkittävästi. Kanadassa kaupallisten investointien lisääntyminen vaikutti myönteisesti kysyntään.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto vuonna 2017 oli 1 170,4 (2016: 1 099,4) milj. euroa, mikä on 6,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Valuuttakurssien vaikutus oli -10,9 milj. euroa, eli koko vuoden 2017 kasvu kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna oli 7,4 prosenttia. Suurimmat negatiiviset vaikutukset johtuivat Yhdysvaltain dollarin ja Ruotsin kruunun kurssivaihteluista; Venäjän ruplan vaikutus oli sen sijaan hienoisesti positiivinen.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto kasvoi 2,1 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 521,7 (511,0) milj. euroa. Liikevaihto kasvoi useimmilla Euroopan tärkeillä markkinoilla. Yleisestä eurooppalaisesta kehityksestä poiketen asennusvalmiiden ratkaisujen hyvä myynnin kehitys Saksassa ei riittänyt kattamaan kattoviilennysjärjestelmien myynnin laskua, mikä johtui siitä, että Uponor jättäytyi pois kannattavuudeltaan

heikoista hankkeista. Suomessa liikevaihdon laskun syynä oli markkinoiden kasvun keskittyminen kaupunkiympäristöihin ja rakennustyyppeihin, joissa lisäarvo Uponorille jää pieneksi. Liiketoiminta heikkeni merkittävästi myös Isossa-Britanniassa osittain aikaisemmin toteutettujen sisäisten uudelleenjärjestelyjen seurauksena, mutta osin myös vientikustannusten nousun johdosta. Liikevaihdolla mitattuna kehitys oli myönteisintä Espanjassa, Itävallassa, Venäjällä ja Norjassa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan koko vuoden liikevaihto kasvoi 7,4 prosenttia ja oli 328,2 (305,6) milj. euroa. Yhdysvaltain dollareissa liikevaihto nousi 373,2 (337,2) miljoonaan dollariin, jossa kasvua oli 10,7 %, eli täsmälleen saman verran kuin edellisvuonna. PEX-putkien myynti kasvoi vakaasti lukuun ottamatta huhtikuussa koettuja hetkellisiä tuotanto-ongelmia. Nyt kun muoviliitinten raaka-ainepula on hellittänyt, myynti on elpynyt ja alkaa olla lähellä totuttuja lukemia. Uusien kilpailijoiden saapuminen Pohjois-Amerikan talotekniikan markkinoille on kuitenkin kiristänyt kilpailua ja vaikuttaa liikevaihdon kasvuun joissakin markkinasegmenteissä.

Uponor Infran liikevaihto kasvoi 12,3 prosenttia ja oli 323,4 (287,9) milj. euroa. Suurin osa kasvusta tuli Pohjois-Amerikasta ja Ruotsista, missä markkinat säilyivät vilkkaina miltei koko vuoden, sekä Puolasta, missä käynnistettiin joitakin suuria hankkeita erityisesti vuoden loppupuolella.

Liiketoimintaryhmittäin laskettuna käyttövesijärjestelmien osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 49 % (49 %), sisäilmastoratkaisujen 24 % (25 %) ja yhdyskuntatekniikan 27 % (26 %).

Liikevaihdolla mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet konsernin liikevaihdosta (vuoden 2016 osuus sulkeissa): USA 26,3 % (25,1 %), Saksa 13,2 % (14,7 %), Suomi 10,3 % (11,2 %), Ruotsi 9,7 % (9,1 %), Kanada 8,6 % (7,3 %), Tanska 4,3 % (4,5 %), Alankomaat 3,5 % (3,6 %), Espanja 3,2 % (3,2 %), Norja 2,6 % (2,7 %) ja Venäjä 2,0 % (1,7 %).

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2017:

M€	1–12 2017	1–12 2016	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	521,7	511,0	2,1 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	328,2	305,6	7,4 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (milj. \$))	373,2	337,2	10,7 %
Uponor Infra	323,4	287,9	12,3 %
Eliminoinnit	-2,9	-5,1	
Yhteensä	1 170,4	1 099,4	6,5 %

Tulos

Konsernin koko vuoden bruttokate oli 394,1 (376,0) milj. euroa, mikä on 18,1 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna. Bruttokatemarginaali oli 33,7 % (34,2 %). Vertailukelpoinen bruttokate oli 395,1 (383,9) miljoonaa euroa eli 33,8 % (34,9 %). Kireä kilpailutilanne sekä tuotevalikoimaan liittyvät tekijät rasittivat Talotekniikka – Euroopan bruttokatetta tuotannon tehostumisesta huolimatta. Talotekniikka – Pohjois-Amerikassa bruttokatetta rasittavia tekijöitä olivat kustannusten nousu ja odotettua pienemmät tuotantomäärät.

Konsernin liikevoitto 95,9 (71,0) milj. euroa on selkeästi edellisvuotta parempi, mikä on suurelta osin seurausta vuoden 2016 aikana toteutettujen muutosohjelmien aiheuttamista kustannuksista. Kannattavuutta mittaava liikevoittomarginaali kasvoi vertailukauden 6,5 prosentista 8,2 prosenttiin.

Vertailukelpoinen liikevoitto, ilman Talotekniikka – Euroopan ja Uponor Infran muutosohjelmien vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, kasvoi 7,2 prosenttia ja oli 97,2 (90,7) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 8,3 % (8,2 %). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien kokonaismäärä oli 1,3 (19,7)

milj. euroa, josta Talotekniikka – Euroopan osuus oli 2,8 (12,4) milj. euroa ja Uponor Infran -1,5 (7,2) milj. euroa.

Talotekniikka – Euroopan koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto parani ja oli 42,8 (37,8) milj. euroa. Parannus oli seurausta liikevaihdon kasvusta ja muutosohjelman synnyttämistä säästöistä liittyen lähinnä tuotantoverkoston tehostumiseen. Muutosohjelma saatiin päätökseen vuoden 2017 aikana. Edelleen kireänä jatkunut kilpailutilanne sisäilmasto- ja käyttövesimarkkinoilla sekä jakelukanavan ongelmat rasittivat segmentin kannattavuutta.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka kasvatti tuotantokapasiteettiaan ja koulutti pätevää henkilökuntaa vastatakseen kasvavaan kysyntään ja nostaakseen käyttöasteen takaisin pidemmän aikavälin kestäväälle tasolle. Edellä mainituista syistä johtuen segmentin liikevoitto supistui hieman ja oli 49,7 (50,0) milj. euroa, tai Yhdysvaltain dollareissa 56,5 (55,2) miljoonaa. Keväällä 2017 koetun lyhytkestoisen tuotanto-ongelman kerrannaisvaikutusten hallinnointi vaikutti osaltaan koko vuoden lukuihin.

Uponor Infran vertailukelpoinen liikevoitto parani reippaasti ja oli 10,5 (6,4) milj. euroa. Suotuisaan kehitykseen vaikuttivat lähinnä liikevaihdon kasvu ja katteiden paraneminen Pohjois-Amerikan yhdyskuntatekniikan markkinoilla.

Muut liiketoiminnan tuotot sisältävät Uponor Infran Vaasan toimitilojen myynnistä vuonna 2017 saadut 1,9 miljoonan euron tulot.

Uponorin rahoituskulut supistuivat 10,0 miljoonasta eurosta 5,4 milj. euroon. Suomesta saadun korkeimman hallinto-oikeuden verotuspäätöksen vaikutus oli 3,6 milj. euroa. Valuuttakurssierot vuonna 2017 olivat -3,2 (-3,9) milj. euroa.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli -2,3 (-0,6) milj. euroa. Osuus sisältää yhdessä Belkin International, Inc:n kanssa vuonna 2016 perustetun yhteisyrityksen, Phynin, tuotekehitys- ja muita perustamiskustannuksia.

Tulos ennen veroja oli 88,2 (60,4) milj. euroa. Efektiivinen veroaste oli 25,8 % (31,3 %). Suomen korkeimman hallinto-oikeuden verotuspäätöksen oikaisun vaikutus oli -2,6 % tai 2,3 milj. euroa ja Yhdysvaltain verouudistuksen vaikutus oli -2,6 % tai 2,3 milj. euroa. Yhdysvaltain verouudistuksen vaikutus liittyy pakolliseen kotiuttamisvelvollisuuteen ja laskennallisten verovelkojen uudelleen arvostukseen alemmalta verokannalta. Veroasteeseen vuonna 2017 vaikuttavat tekijät sekä Yhdysvalloissa että Suomessa ovat kertaluontoisia. Tuloverojen määrä oli 22,8 (18,9) milj. euroa.

Konsernin tilikauden tulos oli 65,4 (41,9) miljoonaa euroa. Oman pääoman tuotto oli 19,4 (13,1) prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto nousi 16,3 (14,1) prosenttiin. Sijoitetun pääoman tuotto, kun vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät huomioidaan, oli 16,6 % (18,3 %).

Osakekohtainen tulos oli 0,83 (0,58) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 3,83 (3,60) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osiesta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 101,5 (59,9) milj. euroa ja rahavirta ennen rahoitusta 42,0 (-31,9) milj. euroa. Rahavirtaa ennen rahoitusta rasittivat Saksan yritysostot tammikuussa 2016 ja 15 miljoonan dollarin investointi Phyn-yhteisyritykseen heinäkuussa 2016.

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2017:

M€	1–12/ 2017	1–12/ 2016	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	40,0	25,4	57,3 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	49,7	50,0	-0,7 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	56,5	55,2	2,3 %
Uponor Infra	12,0	-0,8	1538,0 %
Muut	-4,2	-2,0	
Eliminoinnit	-1,6	-1,6	
Yhteensä	95,9	71,0	35,2 %

Vertailukelpoinen liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2017:

M€	1–12 2017	1–12 2016	Vertailukelpoinen muutos
Talotekniikka – Eurooppa	42,8	37,8	12,9 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	49,7	50,0	-0,7 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	56,5	55,2	2,3 %
Uponor Infra	10,5	6,4	65,5 %
Muut	-4,2	-1,9	
Eliminoinnit	-1,6	-1,6	
Yhteensä	97,2	90,7	7,2 %

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Viimeisten kymmenen vuoden ajan Uponorin tavoitteena on ollut sijoittaa varoja kannattaviin liiketoimintamahdollisuuksiin, mutta samalla hallita investointien kokonaismäärää. Tämä käytäntö on edelleen voimassa. Vuonna 2016 investointien määrää, tuotekehitys mukaan lukien, alettiin kasvattaa pitkän aikavälin historiallisista lukemista ja tämä kehitys jatkui myös vuonna 2017. Merkittävä osa näistä investoinneista oli strategisia tulevaan suuntautuvia sijoituksia, esimerkiksi vuosina 2016 ja 2017 julkistetut digitalisaatiohankkeet. Investoinneilla pyritään varmistamaan, että Uponor säilyttää asemansa alan kehityksen edelläkävijänä, ja auttaa yhtiötä vahvistamaan tarjonnan kilpailukykyä digiajan maailmassa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikassa käynnistettiin kaksi uutta laajennushanketta. Näistä enimmäisistä tiedotettiin 4. toukokuuta 2017, kun Uponor, Inc. käynnisti 16,3 miljoonan euron (17,4 miljoonan dollarin) arvoisen tehdaslaajennuksen Apple Valleyssä Minnesotan osavaltiossa Yhdysvalloissa. Toisella 20.7.2017 julkistetulla investoinnilla pyritään turvaamaan riittävä kapasiteetti PEX-putkivalmistukselle ja vastaamaan pitkän aikavälin kasvuun: Uponor tiedotti tuolloin tehdasrakennuksen ja kiinteistön ostamisesta Hutchinsonissa, joka myös sijaitsee Minnesotassa. Kaupan arvo oli 5,6 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa dollaria) ja se saatiin päätökseen 3.8.2017. Hutchinsonin tehtaan kokonaisinvestointien määrän arvioidaan nousevan 30 miljoonaan dollariin vuoden 2018 loppuun mennessä. Tästä oli vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty 8,6 miljoonaa dollaria. Uponor, Inc. on Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liiketoimintasegmenttiin kuuluva tytäryhtiö Yhdysvalloissa.

Uusien investointien ohella varoja käytettiin mittavasti myös tuotannon parantamiseen, huoltotoihin ja teknologioiden modernisointiin tuotantolaitoksissamme. Teknologioiden päivittämisellä nykyaikaan pyritään säilyttämään kilpailukyky sekä kustannustehokkuudessa että laadussa.

Vuonna 2017 bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 63,4 (50,7) milj. euroa. Nettoinvestointien määrä oli 61,8 (48,4) milj. euroa.

Tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyvät kulut olivat historiallisen korkealla tasolla ja kasvoivat 23,2 (21,4) miljoonaan euroon eli 2,0 (1,9) prosenttia liikevaihdosta. Vuonna 2016 perustettiin uusi, konserninlaajuinen Teknologia ja kehitystoiminto, jolle Uponor on ohjannut varoja digitalisaatio- ja esineiden internet- eli IoT-hankkeisiin sekä sisäilmaston seuraavan sukupolven ohjauslaitteiden ja liittimien kehittämistä ja toteuttamista varten sekä putkimateriaalitekniikan ja tuotantoprosessien parantamiseen.

Uponorin tärkein pitkäaikaisen rahoituksen lähde 31. joulukuuta 2017 oli vuonna 2017 allekirjoitettu 100 milj. euron suuruinen kahdenvälinen viiden vuoden laina, joka erääntyy kokonaisuudessaan heinäkuussa 2022. Kyseinen uusi laina, joka korvasi kesäkuussa 2018 erääntyvän 80 milj. euron joukkovelkakirjalainan, kasvatti jonkin verran Uponorin pitkäaikaisia korollisia velkoja. Vanha laina on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Edellä mainittujen lisäksi Uponorilla oli voimassa kaksi pitkäaikaista, kahdenvälistä lainaa, joista toinen oli 50 milj. euroa ja toinen 20 milj. euroa. Molemmat erääntyvät kesällä 2021. Lisäksi voimassa oli yhteensä neljä kahdenvälistä luottolimiittia yhteensä 200 miljoonan euron arvosta. Nämä varalla olevat rahoitusluotot erääntyvät 2019–2021. Katsauskauden aikana niistä ei ollut nostettuna yhtään.

Lyhytaikaisen rahoituksen tarpeeseen vastaa kotimainen 150 milj. euron yritystodistusohjelma, josta ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Uponorin tärkeimpien pankkilaitosten myöntämien ns. cash poolien yhteydessä olevien rahoituslimiittien yhteissumma oli 34,8 milj. euroa. Tästä ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Rahavarat vuoden lopussa olivat yhteensä 107,0 (16,3) milj. euroa.

Konsernissa kiinnitetään erityistä huomiota myyntisaamisiin ja luottoriskeihin. Suurin osa Uponorin saatavista on turvattu luottovakuutuksin.

Konsernin korolliset nettovelat supistuivat hienokseltaan 151,5 (159,5) milj. euroon. Omavaraisuusaste oli 40,5 (42,8) prosenttia ja nettovelkaantuminen eli gearing 43,5 (48,8) prosenttia. Velkaantumistasteen vuosineljännesten keskiarvoksi muodostui 58,4 (56,7), kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

Katsauskauden tapahtumia

Osana Euroopan laajuista muutosohjelmaansa Uponor sulki tammikuussa 2017 PEX-putkien tuotantolaitoksen Móstonesissa, Espanjassa, ja tuotanto keskitettiin Virsbon tehtaalle Ruotsiin. Talotekniikka - Euroopan muutosohjelma saatiin päätökseen kesäkuussa. Muutosohjelman viimeisessä vaiheessa suljettiin yksi toimisto Italiassa joulukuussa.

Uponor esitteli ratkaisujaan ja uutta tarjontaansa Saksassa maaliskuussa pidetyillä kansainvälisillä ISH-messuilla 'Build on Innovation' -teemalla. Painopiste oli juomaveden hygieenisyydessä, sisäilmastossa, miellyttävissä elinympäristöissä ja tehokkaassa energian jakelussa erilaisissa rakennustyypeissä. Uponor esitteli myös uudistettua Uponor PRO -mobiilisovellusta, jonka välityksellä Uponor palvelee ammattilaisyhteisöään ajasta ja paikasta riippumatta.

Uponor ilmoitti 4. toukokuuta 2017, että Uponorin Talotekniikka – Pohjois-Amerikka -segmenttiin kuuluva tytäryhtiö Uponor, Inc. käynnistää 16,3 miljoonan euron (17,4 miljoonan dollarin) arvoisen tehdaslaajennuksen Pohjois-Amerikan Apple Valleyssä Minnesotan osavaltiossa. Kyseessä on kymmenes laajennus Apple Valleyssä sitten toiminnan käynnistymisen vuonna 1990. Investointi lisää PEX-putkivalmistukseen liittyvää rakennuspinta-alaa 5 440 neliömetrillä. Laajennus valmistui tammikuussa 2018. Heinäkuun 20. päivänä Uponor tiedotti tehdasrakennuksen ja kiinteistön ostamisesta Hutchinsonista Minnesotan osavaltiota Yhdysvalloissa. Tavoitteena on varmistaa riittävä putkivalmistuksen

tuotantokapasiteetti ja vastata kysynnän odotettuun pitkän aikavälin kasvuun. PEX-putkituotannon kaavallaan alkavan Hutchinsonissa vuoden 2018 kesällä, kun kaikki tarvittavat hyväksynnät on saatu.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy saivat 13. syyskuuta korkeimmasta hallinto-oikeudesta päätökset valituksiin, jotka Uponor jätti tammikuussa 2016. Valitus koski konserniverokeskuksen vuonna 2011 tekemiä verotuksen oikaisupäätöksiä. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös alentaa yhtiön verovuosien 2005–2007 verotettaviin tuloihin lisätyn ja perimättä jätetyn palvelumaksujen voittomarginaalin seitsemästä prosentista kolmeen prosenttiin. Myös yhtiölle määrättyjen verojen, viivekorkeiden ja veronlisäysten määriä alennettiin. Uponorin tytäryhtiön Uponor Business Solutions Oy:n verovuotta 2005 koskevat jälkiverotuspäätökset kumottiin. Verohallinto laskee päätöksen verotukseen aiheuttamat muutokset ja oikaisee molempien yhtiöiden verojen maksuunpanon verovuosilta 2006–2009. Verovuosien 2006–2009 osalta Uponor Business Solutions Oy:n veloittamien palvelumaksujen markkinaehtoisten määrien selvittäminen palautuu Verohallinnolle.

Uponor Infra julkisti kaksi uutta lisenssivalmistajaa vuonna 2017. Weholite®-putkien valmistus- ja markkinointilisenssit myönnettiin ranskalaiselle TUBAO S.A.S:lle ja tansanialaiselle Plasco Ltd:lle. Uponorin 1980-luvulla kehittämä Weholite®-teknologia koostuu polyeteeniputkista (HDPE), liitososista ja tehdasvalmisteisista kokonaisuuksista, joita käytetään laajalti ympäri maailmaa matalapaineisissa putkistoissa juomaveden, hulevesien, jäteveden ja useiden muiden nesteiden kuljettamiseen.

Joulukuun 13. päivä Uponor Oyj:n hallitus päätti jatkaa hallituksen vuonna 2014 hyväksymää yhtiön johdon suoriteperusteista osakekannustinohjelmaa. Uuden ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Uusi ohjelma kattaa kalenterivuodet 2018–2020. Uuteen ohjelmaan mahdollisesti perustuva osakepalkkio maksetaan vuonna 2021. Ohjelman tarkoituksena on jatkaa Uponorin johdon ja osakkeenomistajien tavoitteiden yhdenmukaistamista ja siten kasvattaa yrityksen arvoa, vahvistaa kannattavaa kasvua ja sitouttaa ohjelmaan osallistuvat johtajat yritykseen pitkäkestoisesti.

Henkilöstö ja organisaatio

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 4 075 (3 868) täysipäiväistä työntekijää eli 207 henkeä enemmän kuin vuoden 2016 lopussa. Keskimäärin henkilöstömäärä vuoden aikana oli 3 990 (3 869). Työntekijöiden lukumäärä kasvoi pääasiassa Talotekniikka - Pohjois-Amerikassa tuotantokapasiteetin kasvattamisen johdosta.

Konsernin johtoryhmään valittiin vuonna 2017 kaksi uutta jäsentä. KTM Maija Strandberg (47) nimitettiin Uponorin talousjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti Uponorissa maaliskuussa ja otti vastaan talousjohtajan tehtävät 21.3.2017. Syyskuussa diplomi-insinööri Minna Blomqvist (48) aloitti Uponor-konsernin henkilöstöjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä.

Maaliskuun lopulla Uponor järjesti Alankomaissa perinteisen johtamistapahtumansa, johon saapui lähes 150 Uponorin johtajaa eri puolilta maailmaa. Tapahtumassa keskityttiin asiakaskokemukseen, digitalisaatioon ja johtajuuteen epävakaa maailmassa. Lisäksi tapahtumassa käsiteltiin toiminnan yhdenmukaistamista eri segmenteissä ja markkinoilla sekä johtajuutta erityisesti ns. milleniaali-sukupolven näkökulmasta.

Uudistettu henkilöstökysely Our Voice toteutettiin toisen kerran syksyllä 2017. Kyselytutkimukseen osallistui lähes 3 000 työntekijää eli vastausprosentti oli 74,5 %. Tulosten mukaan Uponorilla menee hyvin muuhun teollisuuteen verrattuna, ja työntekijöiden mielestä Uponor on erinomainen työpaikka.

Konsernin henkilöstö täysipäiväiseksi muutettuna jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 23 % (23 %), USA 20 % (18 %), Suomi 15 % (16 %), Ruotsi 13 % (13 %), Puola 6 % (6 %), Kanada 4 % (4 %), Espanja 3 % (4 %), Tanska 3 % (3 %), Venäjä 2 % (2 %), Kiina 2 % (2 %) ja muut maat 9 % (9 %).

Lisäksi Pohjois-Amerikassa käytetään ulkopuolisia myyntiedustajia, jotka eivät ole Uponorin työntekijöitä, vaan itsenäisesti toimivia yrityksiä, joille on määritetty tietty toiminta-alue ja joille Uponor maksaa myyntipalkkion.

Konsernissa kirjattujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma sosiaalikulut mukaan lukien oli tilikaudella 245,7 (240,8) milj. euroa.

Ei-taloudellinen informaatio

Vuoden 2017 vuosikertomuksessa Uponor julkaisee yhtiön kehityksestä ns. ei-taloudellista informaatiota. Hallitus on tarkastanut esityksen sisällön.

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina erilaisille markkinoihin liittyville, operatiivisille, taloudellisille ja vahinkoriskeille.

Markkinariskit

Uponorin toiminnan pääpaino on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, joissa poliittinen riski luokitellaan pääsääntöisesti suhteellisen vähäiseksi. Poliittisiin riskeihin liittyvä tilanne on kuitenkin hieman muuttunut sen jälkeen, kun Uponor avasi tuotantolaitokset Pietarin alueella Venäjällä (2015) ja Kiinan Taicangissa (2017), joka sijaitsee lähellä Shanghaita.

Ukrainan kriisi, Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin Venäjän vastaiset pakotteet ja Venäjän omat vastapakotteet vaikuttavat yhä liiketoimintaympäristöön Venäjällä ja muualla Euroopassa, erityisesti Suomessa. Tämän vuoksi Venäjään liittyy yhä poliittisia riskejä. Kireät poliittiset suhteet ovat vaikuttaneet kielteisesti Euroopan markkinoihin ja niiden kasvuun. Venäjän osuus Uponorin liikevaihdosta oli vuonna 2017 noin 2,0 prosenttia.

Euroopan taloustilanteessa on havaittavissa melko selkeää elpymistä, joskin siinä on alueellisia eroja. Ison-Britannian Brexit-päätökseen liittyvä epävarmuus on riski niin Isolle-Britannialle kuin sen kaupakumppaneille Euroopan mantereella.

Vaikka terroristijärjestöjen ote Lähi-Idästä on alkanut heikentyä, levottomuudet ja sotiminen jatkuvat. Levottomuuksia esiintyy myös Afrikassa, ja toteutuessaan hallitsematon massamuutto saattaa aiheuttaa Euroopassa suuria ongelmia nyt ja tulevaisuudessa.

Koska Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolla asiakkaita, joista huomattava osa on jakelijoita (tukkuliikkeitä), myös Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Viisi suurinta asiakasryhmää, joiden myynti jakautuu yli 20 maahan, vastaa noin kolmasosasta Uponorin kokonaisliikevaihdosta.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkinasegmentti on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta tuotteita toimitetaan yhä enemmän myös kerrostaloihin, julki- ja liikerakentamiseen. Näiden sektoreiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoittaa osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen.

Runsas neljännes Uponorin vuosiliikevaihdosta tulee yhdyskuntatekniikasta. Yhdyskuntatekniikan ratkaisujen kysyntä riippuu rakennusalan suhdanteiden lisäksi vahvasti tie- ja vesirakentamisen sekä julkisesti rahoitetun kunnallistekniikan investoinneista. Suhdanteiden ja kysynnän vaihtelusta aiheutuvia riskejä vastaan yhtiö suojautuu kehittämällä jatkuvasti myynnin ennustamisprosessejaan ja varmistamalla organisaation ja toimitusketjun rakenteiden riittävän joustavuuden.

Paikalliset lait ja säännökset vaikuttavat Uponorin toimintaan eri maissa. Suurelle osalle myytävistä tuotteista haetaan esimerkiksi kansallinen tuotehyväksyntä. Valmisteluvaiheessa olevia lakeja ja säännöksiä seurataan ja niiden mahdolliset vaikutukset sekä Uponorin että asiakkaidemme toimintaan pyritään ennakoimaan.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muutoksille, joista tärkeimpiä ovat mm. petrokemian tuotteiden ja metallien hinta, toimituskapasiteetti ja markkinoiden kysyntä. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään hintavaihteluiden vaikutukset suurelta osin myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille. Uponor suojautuu metallien ja muoviraaka-aineiden hintariskiä vastaan mahdollisuuksien mukaan sekä kiinteähintaisilla hankintasopimuksilla että finanssituotteilla. Pohjoismaissa Uponor hallitsee sähkön hintavaihteluriskiä jatkuvatoimisesti ja järjestelmällisesti rahoitusinstrumenteilla.

Komponenttien, raaka-aineiden ja palveluiden hankinnassa Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja ja raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Toimittajien edellytetään noudattavan Uponorin toimintaperiaatteita (Code of Conduct) ja puitesopimuksia. Mikäli toimittajia on vain yksi, pyritään siihen, että ko. toimittajalla on vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämiä hyödykkeitä. Uponorilla on käytössään materiaalien ja raaka-aineiden laadunvarmennusjärjestelmä sekä toimittajien hyväksymisprosessi.

Uponor hallitsee organisaatio- ja johtamisriskejä, kuten esimerkiksi henkilöstön vaihtuvuutta ja ikäjakauman vääristymistä, analysoimalla jatkuvasti henkilöresursseja ja varmistamalla, että organisaatorakenne tukee tehokasta toimintaa. Henkilöstön kehittämissuunnitelmat keskittyvät erityisesti johtamistaitojen kasvattamiseen monikulttuurisessa matriisiorganisaatiossa. Uponorin sisäiset henkilöstökyselyt tuottavat tärkeää tietoa mm. työntekijöiden sitoutumisesta, työtehtävien ja yrityksen tavoitteiden yhdenmukaisuudesta, työympäristöstä ja työmotivaatiosta. Kyselytuloksiin pohjautuvat toiminta- ja kehittämissuunnitelmat vaikuttavat myönteisesti työntekijöiden suoritukseen ja sitoutumiseen.

Digitaalinen aikakausi on nyt ja Uponor on astunut esineiden internetin (IoT) maailmaan tuomalla markkinoille älytuotteita. Kyberturvallisuuden liittyviin riskeihin suhtaudutaan vakavasti ja kyberturvallisuutta ja tietoturvaakin sekä niihin kohdistuvia mahdollisia uhkia seurataan jatkuvasti. Liiketoimintojen hallintaan käytetään useita IT-järjestelmiä, joista tärkeimmät ovat Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa käytetyt ERP-järjestelmät. Järjestelmien kriittisyyden analysoiminen ja riskien minimointiin liittyvät varautumisjärjestelyt sisältyvät suurimpien IT-järjestelmien käyttöönottoon ja elinkaaren hallintaan. Varautumisjärjestelyt kattavat esimerkiksi vikasietoisuuden, varmuuskopioinnit ja palautuksen suunnittelun ja testauksen. Tärkeimpien tietojärjestelmien palauttaminen onnettomuuden tai vikatilanteen jälkeen testataan kriittisten järjestelmien osalta kerran kahdessa vuodessa. IT-järjestelmiin liittyviä riskejä arvioidaan osana Uponorin riskienhallintaprosessia, jossa painotetaan erityisesti järjestelmien turvallisuutta. Uponorin tietojärjestelmät alistetaan säännöllisesti ulkopuolisen ammattilaisen suorittamalle arvioinnille. Tietojärjestelmien turvallisuutta parannetaan arvioinneista saadun palautteen perusteella. Lisäksi Uponorilla on jo useiden vuosien ajan ollut tietojärjestelmät osittain kattava vakuutus.

Uponor ilmoitti jo muutama vuosi sitten nolla- tai lähes nollatoleranssista koskien terveyttä, turvallisuutta, lakien noudattamista, säädöstenmukaisuutta ja ympäristöä uhkaavia riskejä. Uponor on jo pitkään huomionnut kestävän kehityksen haasteisiin liittyvät riskit ja myös mahdollisuudet. Elämme suurten mullistusten aikaa ja yksi koko planeettaamme koskevista muutoksista on ilmastonmuutos, joka todennäköisesti tuo mukanaan joukon aivan uudenlaisia riskejä. Uponorille ilmastoon ja puhtaaseen juomaveteen liittyvät riskit tarjoavat kuitenkin myös mahdollisuuden toteuttaa visiotamme rikastaa ratkaisullamme ihmisten elämää ympäri maailman. Näihin ratkaisuihin kuuluvat esimerkiksi vettä säästävät, vedenlaatua parantavat ja energiaa säästävät tuotteet ja ratkaisut.

Uponor noudattaa ISO 9001 -laatuja järjestelmää ja ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmää, mikä parantaa tuotannon turvallisuutta ja tuottavuutta sekä vähentää ympäristövaikutuksia ja muita toiminnan riskejä. Saksan tuotantolaitoksissa alettiin soveltaa ISO 50001 -standardin mukaista energianhallintajärjestelmää, joka on tarkoitus ottaa käyttöön kaikissa Uponorin tuotantolaitoksissa vuoteen 2020 mennessä.

Projektiliiketoiminnassa Uponorin tavoitteena on myös hallita mm. projektikohtaisia aikataulutukseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Tällaiset riskit pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon projekti- ja alihankkijasopimuksissa. Lisäksi henkilökunnan projektinhallintaosaamista vahvistetaan aktiivisesti.

Rahoitusriskit

Viime vuodet ovat osoittaneet, että huomattavatkin häiriöt rahoitusmarkkinoilla ovat mahdollisia varsin lyhyellä varoitusajalla. Näin ollen, vaikka tilanne tällä hetkellä on Uponorin kannalta varsin vakaa, voivat rahoituksen saatavuuteen liittyvät riskit olla tulevaisuudessa merkittäviä. Uponorin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla, sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa erilaisia rahoitusmuotoja ja useita hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia vastapuolia.

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkailla kassanhallintaratkaisulla ja riskiä karttavalla sijoituspolitiikalla. Sijoituskohteina ovat ainoastaan matalariskiset kohteet, jotka ovat tarvittaessa muunnettavissa käteisvaroiksi nopeasti ja selkeään markkinahintaan.

Korkomuutokset vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja kiinteähintaisten rahoituserien käypään arvoon. Korkoriskejä hallitaan käyttämällä sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia rahoitusinstrumentteja.

Konsernin toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Merkittävä osa liikevaihdosta syntyy muissa valuutoissa kuin euroissa. Tällöin kuitenkin tyypillisesti myös valtaosa ko. liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on kyseessä olevassa paikallisessa valuutassa. Tämä vähentää oleellisesti liiketoiminnan valuuttariskiä. Konsernin rahoitusosasto vastaa konsernitason valuuttakurssiriskien hallinnasta ja suojaamisesta. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja -optioita.

Uponor altistuu myös valuuttakurssien muunnos- eli translaatoriskille, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omapääoma euromääräiseksi. Uponorin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksena tähän ovat nettoinvestoinneiksi luettavat sisäiset lainat, jotka on sisällytetty suojauslaskentaan. Suojautumisessa valuuttakurssiriskeiltä kumppaneiksi valitaan vain hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia pankkeja.

Vahinkoriskit

Vuoden 2017 päättyessä Uponorilla oli 15 tuotantolaitosta kymmenessä eri maassa ja lisäksi useita yksiköitä, joissa asennusvalmiit tuotteet kootaan. Konsernin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy tuotteista, jotka on valmistettu näissä tuotantolaitoksissa. Konsernitason vahinko- ja keskeytysvakuutuksia ohjataan keskitetysti, minkä tavoitteena on kattava vakuutusuoja mahdollisten koneserikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille.

Toinen merkittävä vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on niin ikään vakuutettu keskitetysti konsernitasonlailla.

Uponor käynnisti vuonna 2015 koko konsernin kattavan tuotantoyksiköiden jatkuvuuden ja liiketoiminnan keskeytymisen analysointihankkeen, joka valmistui vuonna 2016. Analyysissä ei havaittu uusia, liiketoiminnan jatkuvuutta uhkaavia riskejä. Konsernin liiketoiminnan jatkuvuuden hallintaohjeet päivitettiin saatujen tulosten pohjalta ja otettiin käyttöön yksiköissä ja toiminnoissa vuosien 2016 ja 2017 aikana. Vahinko- ja keskeytysriskejä pyritään jo nyt ehkäisemään monin eri keinoin, kuten yksikkökohtaisilla jatkuvuussuunnitelmillä, henkilöstön turvallisuuskoulutuksella, tuotantolaitteiden säännöllisillä huolto-ohjelmilla ja varmistamalla tärkeimpien varaosien jatkuva saatavuus. Katkeamaton toimitusketju on jatkossakin yksi riskienhallinnan painopistealueista.

Oleellinen osa vahinko- ja keskeytysriskien ehkäisyssä ovat myös jatkuvat, säännölliset vakuutusyhtiöiden suorittamat tarkastus- ja koulutuskäynnit Uponorin tuotantolaitoksissa. Tarkastuksia voidaan tarvittaessa suorittaa myös alihankkijoiden tuotantolaitoksissa.

Riskienhallinta vuonna 2017

Vaikka markkinaolosuhteet monilla Uponorin päämarkkina-alueilla ovat parantuneet, markkinariskien seuranta ja hallinta olivat edelleen merkittävässä roolissa Uponorin riskienhallintatoimissa. Vuonna 2017

tärkeimmät tunnistetut riskit kartoitettiin keväällä ja syksyllä, ja toimintasuunnitelmat päivitettiin riskien hallitsemiseksi. Vuoden 2017 aikana Uponor arvioi yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa kuuden tuotantolaitoksensa riskienhallinnan valmiutta ja toimivuutta. Yleisarvosana yksiköiden riskienhallinnan tasosta oli hyvä tai erinomainen.

Uponorille tärkeillä hyödykemarkkinoilla ei vuonna 2017 koettu poikkeuksellisia hintapiikkejä eikä epätavallista markkinakehitystä. Muoviraaka-ainemarkkinoilla oli yksi merkittävä mutta lyhykestoinen hintapiikki. Yhdysvaltain uuden presidentin astuessa virkaansa kuparin hinta nousi tuntuvasti. Näistä kummankaan vaikutus Uponorin toimintoihin ei ollut merkittävä. Pidemmällä aikavälillä kuparin korkea hinta saattaa jopa muodostua Uponorin tuotteille kilpailueduksi. Raaka-aineiden saatavuus oli yleisesti ottaen hyvä ja hinta muodostui tavanomaisten markkinamekanismien mukaan. Riskien minimoimiseksi Uponor lisäsi uusia raaka-ainetoimittajia hyväksytyjen toimittajien luetteloon. Keväällä 2017 Yhdysvalloissa koettiin raaka-aineeseen liittyviä tuotanto-ongelmia, jotka hetkellisesti aiheuttivat tuotannon pysähtymisen. Uponor kuitenkin onnistui ratkaisemaan ongelman ja tuotanto käynnistettiin uudelleen nopeasti.

Maailmantalouden tilanteen jatkuessa edelleen epävakaina, huoli tulevaisuuden pankkirahoituksen saatavuudesta kohtuullisin ehdoin on edelleen varteenotettava. Turvatakseen pitkäaikaisrahoituksensa Uponor on hajauttanut rahoitustaan instrumenttien, maturiteettien, markkinoiden ja vastapuolien osalta. Mikäli rahoitus ei ole raha- tai pääomamarkkinoilta hankittua, vastapuolina käytetään ainoastaan hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia pankkeja ja rahoituslaitoksia. Kaikkiaan yhtiöllä on käytettävissään kahdenvälisiä luottolimiittejä yhteensä 200 miljoonan euron arvosta. Ne erääntyvät vuosina 2019 ja 2021.

Edellisvuosien tapaan on erityistä huomiota edelleen kiinnitetty myös myyntisaamisten ja luottoriskien valvontaan.

Maailmantalouden heilahtelut sekä kirjanpito- ja verotussäännösten muutokset ovat kasvattaneet yritysten veroriskejä. Tästä johtuen myös Uponorissa veroriskien hallinta pysyi tärkeänä osa-alueena. Uponor on ennakoivasti toteuttanut hyvää verohallintatapaa ja ottanut veroriskien arvioinnin selkeäksi osaksi riskienhallintaprosessiaan.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Vuoden 2017 aikana ei toteutunut sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistoimenpiteitä, joilla nykytiedon mukaan olisi ollut olennainen merkitys konsernille. Toisaalta Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy saivat korkeimmasta hallinto-oikeudesta päätökset valitukseen, jotka Uponor jätti tammikuussa 2016. Valitus koski konserniverokeskuksen vuonna 2011 tekemiä verotuksen oikaisupäätöksiä, jotka Uponorin mielestä ovat perusteettomia. Korkeimman hallinto-oikeuden molemmat vuosikirjaratkaisut olivat pääsääntöisesti myönteisiä Uponorille.

Konsernin riskienhallintaan liittyen Uponor on vahvistanut ja uudelleenjärjestänyt sisäisen valvonnan roolia vuonna 2017.

Hallinto ja tilintarkastus

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous 20. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi hallituksen nykyisen puheenjohtajan, Jorma Elorannan. Muut hallituksen jäsenet, eli Markus Lengauer, Eva Nygren, Annika Paasikivi ja Jari Rosendal, valittiin uudelleen lukuunottamatta Timo Ihamuotilaa, joka jäi pois hallituksesta ja jonka tilalle valittiin Pia Aaltonen-Forsell uudeksi hallituksen jäseneksi. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin nyt 8. kerran peräkkäin KHT-yhteisö Deloitte Oy. Samassa yhteydessä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi nimitettiin uudelleen KHT Jukka Vattulainen.

Uponor laatii erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksestä. Ne ovat saatavilla tilinpäätöksen julkistuksen jälkeen yhtiön verkkosivuilla osoitteessa sijoittajat.uponor.fi > Hallinto > Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Uponor noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2015 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, mutta poikkeaa siitä suosituksen 15 osalta. Uponorin henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa on kaksi jäsentä suosituksessa mainitun kolmen sijasta. Uponor katsoo, että kaksi jäsentä riittää varmistamaan valiokunnan asiantuntemuksen. Lisäksi valiokunta voi tarvittaessa pyytää näkemyksiä valiokunnan ulkopuolisilta tahoilta.

Valiokunta toimii hallituksen valmistelu- ja tukielimenä. Kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsittelee yhtiön hallitus.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto Nasdaq Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2017 oli 35,1 (20,3) milj. kappaletta, yhteensä 545,5 (297,7) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2017 lopussa oli 16,78 (16,51) euroa ja osakekannan markkina-arvo 1 228,4 (1 208,6) milj. euroa.

Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 19 191 (16 113) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 26,4 (26,1) prosenttia. Tarkemmat osakekohtaiset tiedot löytyvät tilinpäätöksestä.

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2017 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Maaliskuun 20. päivänä yhdysvaltalaisen Franklin Resources, Inc:n, omistusosuus laski 4,97 prosenttiin.

Uponor tiedotti 20.5.2016 yhtiön hallituksen päätöksestä julistaa menetetyiksi 18.3.1998 ja 16.11.2004 tehtyjen rahastoantien nojalla annetut osakkeet, joita ei ole vastaanotettu 20.5.2017 mennessä. Kyseiset 842 osaketta myytiin julkisessa kaupankäynnissä 1.11.2017. Sillä, jolla on oikeus osakkeisiin, on oikeus myynnistä kertyneisiin varoihin, joista on vähennetty kehotuksesta ja myymisestä aiheutuneet kulut. Oikeudenhaltijoiden tulee esittää vaatimus varoista sekä luovuttaa osakekirjansa tai mahdolliset saantoselvitykset Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliikkeelle viimeistään 1.11.2021. Varat, joita ei ole nostettu neljän vuoden kuluessa myynnistä, lankeavat yhtiölle.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 20.3.2017 hallituksen päättämään enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään enintään 7,2 miljoonan uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta. Osakkeiden kokonaismäärä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Uponor Oyj:n hallitus päätti 13.2.2017 luovuttaa yhtiön omia osakkeita osana yhtiön osakesidonnaista kannustinohjelmaa vuosille 2014–2016. Yhteensä 9 838 yhtiön hallussa olevaa osaketta luovutettiin kuudelle yhtiön avainhenkilölle.

Tarkemmat tiedot yhtiökokouksesta löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta sijoittajat.uponor.fi > Hallinto > Yhtiökokous > Yhtiökokous 2017.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 59 121 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,1 prosenttia osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvaltayhteisönsä omistivat vuoden lopussa yhteensä 134 288 (139 173) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,18 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus on viime vuosina päättänyt useista, yhtiön johdolle tarkoitetuista pitkän aikavälin kannustinohjelmista. Yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmista löytyy yhtiön sijoittajasivuilta.

Joulukuussa 2017 Uponor Oyj:n hallitus päätti jatkaa hallituksen vuonna 2014 hyväksymää yhtiön johdon suoriteperusteista osakekannustinohjelmaa. Uuden ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Uusi ohjelma kattaa kalenterivuodet 2018–2020. Uuteen ohjelmaan mahdollisesti perustuva osakepalkkio maksetaan vuonna 2021.

Ohjelman tarkoituksena on jatkaa Uponorin johdon ja osakkeenomistajien tavoitteiden yhdenmukaistamista ja siten kasvattaa yrityksen arvoa, vahvistaa kannattavaa kasvua ja sitouttaa ohjelmaan osallistuvat johtajat yritykseen pitkäkestoisesti. Kilpailukykyinen kannustinohjelma palkitsee johtoa yhtiön strategisten kannattavuus- ja kasvutavoitteiden saavuttamisesta mahdollistaen yrityksen osakkeiden ansaitsemisen ja henkilökohtaisen osakemäärän kasvattamisen.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Uponor Oyj siirtyi 2. tammikuuta 2018 suurten yhtiöiden joukkoon Helsingin pörssissä.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka esitteli omakotimarkkinoille uuden Phyn Plus Smart Water Assistant + Shutoff - valvontajärjestelmän tammikuussa 2018. Uusi valvontajärjestelmä mittaa muutoksia rakennuksen putkiston vedenpaineessa ja pystyy havaitsemaan mahdolliset vuodot sekä suorittamaan hälytyksen. Järjestelmä tulee myyntiin Yhdysvalloissa keväällä 2018. Tavoitteena on lanseerata tuote Euroopassa vuonna 2019.

13. helmikuuta Uponor julkisti päätöksensä 10 miljoonan dollarin lisäinvestoinnista Phyniin, joka on älykkäitä vesiratkaisuja kehittävä yhteisyritys Belkin International –yhtiön kanssa. Uponorin investoinnin kokonaismäärä nousi näin 25 miljoonaan dollariin, jolla Uponor saa amerikkalaisesta Phyn LLC:stä ja eurooppalaisesta Phyn Oy:stä 50 prosentin omistusosuuden. Toisen puolikkaan omistaa Belkin. Yhteisyrityksenä Phyn raportoidaan Uponorin tilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä.

Lähiajan näkymät

Lokakuussa 2017 Uponor raportoi suotuisasta markkinakehityksestä vuoden kolmannella neljänneksellä ja arvioi markkinoiden vaimenevan vuoden loppua kohden ja kehityksen jatkuvan vuoden jälkipuoliskolla samankaltaisena kuin vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Näin pääsääntöisesti tapahtuikin.

Makrotalouden kehitys Uponorin tärkeimmillä markkinoilla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa jatkui koko vuoden 2017 ajan suhteellisen vahvana eikä havaittavissa ole mitään, mikä selvästi muuttaisi tilannekuvaa. Näkemystä tukevia tekijöitä ovat esimerkiksi työllisyyden kasvu, väestön demografinen kehitys, kestävä kehityksen vaatimukset, uudet teknologiat, kuten digitalisaatio ja asennusvalmiit ratkaisut, sekä kaupungistuminen. Näistä tekijöistä kaikki voivat osaltaan virittää talouskasvua ja auttaa luomaan vaurautta.

Viime vuosina Uponor on vahvistanut toimintojaan monin eri tavoin. Liiketoimintasegmentit toimivat aikaisempaa tehokkaammin ja niillä on kilpailukykyinen toimitusketju ja tuotantoverkosto. Myynti- ja markkinointiorganisaation uudelleenjärjestelyt on suoritettu ja painopiste on siirretty vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita ja strategisia tavoitteitamme. Pohjois-Amerikassa rakennamme määrätietoisesti lisää kapasiteettia ja osaamista, jotta voimme vastata kasvaneeseen kysyntään ja purkaa viime vuosina kasvua hidastaneen pullonkaulan.

Uponor on sitoutunut ja tekee uutterasti töitä ollakseen omalla alallaan digitalisaation ja kestäväen kehityksen edelläkävijä. Yhtiö on jo tuonut markkinoille uusia ainutlaatuisia sovelluksia, esimerkiksi älykästä vesiteknologiaa.

Olettaen, että talouden kehitys ja poliittinen tilanne Uponorin päämarkkina-alueilla jatkuu häiriintymättä, Uponor antaa seuraavan ohjeistuksen vuodelle 2018:

Uponorin orgaanisen liikevaihdon ja vertailukelpoisen liikevoiton ilman valuuttakurssien vaikutusta odotetaan paranevan vuodesta 2017.

Konsernin investointien, lukuun ottamatta investointeja osakkeisiin, odotetaan pysyvän likimain samalla tasolla kuin vuonna 2017, lähinnä Pohjois-Amerikan tuotantokapasiteetin laajennushankkeen ansiosta.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina erilaisille strategisille, operatiivisille, taloudellisille, oikeudellisille, poliittiselle ja vahinkoriskeille. Näiden tarkempi riskianalyysi löytyy vuoden 2017 vuosikertomuksen kohdasta ”Liiketoimintaan kohdistuvat riskit”.

Uponor Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja, puh. 020 129 2824

Maija Strandberg, talousjohtaja, puh. 020 129 2830

Tarmo Anttila
viestintäjohtaja puh. 020 129 2852

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Tiedotusvälineet

www.uponor.fi

www.sijoittajat.uponor.fi

Taulukko-osa

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2016 vastaavan jakson lukuja. Osavuositarkastuksen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä katsauksessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

Uponor julkistaa vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen bruttokatteen, joiden tarkoituksena on tarjota käyttökelpoista ja vertailukelpoista tietoa yhtiön liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä. Vertailukelpoinen liikevoitto ja bruttokate eivät sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (IAC). Tällaisia eriä ovat normaaliin liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukset, kuten esimerkiksi myyntivoitot ja -tappiot, lisäkustannukset, jotka aiheutuvat toimipisteiden sulkemisesta tai muusta rakennemuutoksesta, ylimääräiset alaskirjaukset tai niiden peruutukset, kustannukset, jotka aiheutuvat onnettomuuksista tai tuhoista, ympäristöasioista, oikeudenkäynneistä tai sääntelyn muutoksista.

LYHENNETTY KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

M€	1-12/ 2017	1-12/ 2016	10-12/ 2017	10-12/ 2016
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	1 170,4	1 099,4	279,4	268,9
Hankinnan ja valmistuksen kulut	776,3	723,4	184,4	183,0
Bruttokate	394,1	376,0	95,0	85,9
Muut liiketoiminnan tuotot	3,1	4,2	0,3	1,8
Varastointimenot	33,2	34,6	8,1	8,3
Myyntin ja markkinoinnin kulut	190,3	190,1	47,9	47,0
Hallinnon kulut	53,4	58,9	14,6	17,4
Liiketoiminnan muut kulut	24,4	25,6	6,7	7,5
Liikevoitto	95,9	71,0	18,0	7,5
Rahoituskulut, netto	5,4	10,0	2,5	2,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2,3	-0,6	-0,7	-0,8
Tulos ennen veroja	88,2	60,4	14,8	3,9
Tuloverot	22,8	18,9	-0,3	-2,0
Tulos jatkuvista toiminnoista	65,4	41,5	15,1	5,9
Lopetetut toiminnot				
Lopetettujen toimintojen tulos	-	0,4	-	0,0
Kauden tulos	65,4	41,9	15,1	5,9
Laaja tuloslaskelma				
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	-0,4	1,4	-0,4	1,4
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot	-13,2	2,1	-2,6	6,3
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	1,2	1,4	0,3	0,5
Nettoinvestoinnin suojaus	1,7	0,2	0,2	-1,0
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-10,7	5,1	-2,5	7,2
Kauden laaja tulos	54,7	47,0	12,6	13,1
Kauden tuloksen jakautuminen				
- Emoyrityksen omistajille	60,5	42,2	13,4	7,7
- Määräysvallattomille omistajille	4,9	-0,3	1,7	-1,8
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
- Emoyrityksen omistajille	50,1	47,1	11,2	14,2
- Määräysvallattomille omistajille	4,6	-0,1	1,4	-1,1
Osakekohtainen tulos, €	0,83	0,58	0,19	0,11
- Jatkuvat toiminnot	0,83	0,57	0,19	0,10
- Lopetetut toiminnot	-	0,01	-	0,01
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,83	0,58	0,19	0,11
- Jatkuvat toiminnot	0,83	0,57	0,19	0,10
- Lopetetut toiminnot	-	0,01	-	0,01

LYHENNETTY KONSERNITASE

M€	31.12.2017	31.12.2016
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	252,2	240,9
Aineettomat hyödykkeet	116,0	119,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	9,5	13,3
Muut arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset	10,7	21,4
Laskennalliset verosaamiset	10,4	11,6
Pitkäaikaiset varat yhteensä	398,8	406,2
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	132,7	139,3
Myyntisaamiset	171,8	165,8
Muut saamiset	55,5	39,9
Rahavarat	107,0	16,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	467,0	361,3
Varat yhteensä	865,8	767,5
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	280,2	263,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	68,2	63,6
Oma pääoma yhteensä	348,4	326,9
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	176,6	158,2
Laskennalliset verovelat	7,9	11,8
Varaukset	7,1	8,9
Eläkeveloitteet ja muut velat	24,4	25,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä	216,0	204,1
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	81,9	17,6
Varaukset	21,8	19,9
Ostovelat	77,0	76,2
Muut velat	120,7	122,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä	301,4	236,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	865,8	767,5

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	1-12/2017	1-12/2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	141,8	105,3
Käyttöpääoman muutos	-7,2	-16,6
Maksetut verot	-29,5	-24,9
Maksetut korot	-3,8	-4,1
Saadut korot	0,2	0,2
Liiketoiminnan rahavirta	101,5	59,9
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinnat *	-	-31,4
Yhteisyritysten hankinta	-	-13,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-63,4	-50,7
Käyttöomaisuuden myyntituotot	3,7	3,4
Saadut osingot	0,2	0,4
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-59,5	-91,8
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	159,5	97,3
Lainojen takaisinmaksut	-59,6	-58,8
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-16,2	-5,4
Osingonjako	-33,6	-32,2
Rahoitusleasingmaksut	-1,1	-1,1
Rahoituksen rahavirta	49,0	-0,2
Rahavarojen muuntoerot	-0,3	0,2
Rahavarojen muutos	90,7	-31,9
Rahavarat 1 tammikuuta	16,3	48,2
Rahavarat kauden lopussa	107,0	16,3
Muutos taseen mukaan	90,7	-31,9

*) Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankintoihin sisältyy 32,5 miljoonaa euroa KaMo/Delta -liiketoimintojen hankinnasta ja 1,1 miljoonaa euroa hankinnassa saaduista rahavaroista.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	A	B	C	D*	E	F	G	H	I
Oma pääoma 1.1.2017	146,4	50,2	0,4	0,9	-0,5	65,9	263,3	63,6	326,9
Tilikauden laaja tulos			1,2	-11,3		60,2	50,1	4,6	54,7
Maksetut osingot (0,46 euroa/osake)						-33,6	-33,6		-33,6
Osakepalkkio-ohjelmat					0,1	0,3	0,4		0,4
Oma pääoma 31.12.2017	146,4	50,2	1,6	-10,4	-0,4	92,8	280,2	68,2	348,4
Oma pääoma 1.1.2016	146,4	50,2	-1,0	-1,8	-0,7	54,9	248,0	63,7	311,7
Tilikauden laaja tulos			1,4	2,7		43,0	47,1	-0,1	47,0
Maksetut osingot (0,44 euroa/osake)						-32,2	-32,2		-32,2
Osakepalkkio-ohjelmat					0,2	0,2	0,4		0,4
Muut oikaisut			0,0			0,0	0,0		0,0
Oma pääoma 31.12.2016	146,4	50,2	0,4	0,9	-0,5	65,9	263,3	63,6	326,9

*) Sisältää -13,5 (-15,2) miljoonan euron nettoinvestoinnin suojauslaskennan tehokkaan osuuden.

- A – Osakepääoma
- B – Ylikurssirahasto
- C – Muut rahastot
- D* – Kertyneet muuntoerot
- E – Omat osakkeet
- F – Edellisten tilikausien voitto
- G – Emoyhtiön omistajien osuus
- H – Määräysvallattomien osuus
- I – Oma pääoma

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2017 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	31.12.2017	31.12.2016
Bruttoinvestoinnit	63,4	50,7
- % liikevaihdosta	5,4	4,6
Poistot ja arvonalentumiset	39,2	41,6
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	1,6	2,3

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	1-12/2017	1-12/2016
Keskimäärin	3 990	3 869
Kauden lopussa	4 075	3 868

OMAT OSAKKEET

	31.12.2017	31.12.2016
Omat osakkeet, kpl	59 121	68 959
- osakepääomasta, %	0,1 %	0,1
- äänimäärästä, %	0,1 %	0,1
Omien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo, M€	0,1	0,1

SEGMENTTI-INFORMAATIO

M€	Ulkoinen	1-12/2017		Ulkoinen	1-12/2016		
		Sisäinen	Yhteensä		Sisäinen	Yhteensä	
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot							
Talotekniikka - Eurooppa	520,6	1,1	521,7	510,2	0,8	511,0	
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	328,2	0,0	328,2	305,6	0,0	305,6	
Uponor Infra	321,6	1,8	323,4	283,6	4,3	287,9	
Eliminoinnit	0,0	-2,9	-2,9	-	-5,1	-5,1	
Yhteensä	1 170,4	-	1 170,4	1 099,4	-	1 099,4	

M€	Ulkoinen	10-12/2017		Ulkoinen	10-12/2016		
		Sisäinen	Yhteensä		Sisäinen	Yhteensä	
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot							
Talotekniikka - Eurooppa	125,2	0,3	125,5	125,6	0,2	125,8	
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	79,5	0,0	79,5	77,2	0,0	77,2	
Uponor Infra	74,7	0,7	75,4	66,1	1,1	67,2	
Eliminoinnit	0,0	-1,0	-1,0	-	-1,3	-1,3	
Yhteensä	279,4	-	279,4	268,9	-	268,9	

M€	1-12/2017		1-12/2016	
	10-12/2017	10-12/2016	10-12/2017	10-12/2016
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot				
Talotekniikka - Eurooppa	40,0	25,4	10,2	1,6
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	49,7	50,0	9,6	11,9
Uponor Infra	12,0	-0,8	1,8	-5,0
Muut	-4,2	-2,0	-2,5	-0,3
Eliminoinnit	-1,6	-1,6	-1,1	-0,7
Yhteensä	95,9	71,0	18,0	7,5

M€	1-12/2017	1-12/2016
Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot		
Talotekniikka - Eurooppa	14,0	14,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	12,4	10,7
Uponor Infra	11,0	13,1
Muut	1,8	3,6
Eliminoinnit	0,0	0,0
Yhteensä	39,2	41,6
Segmentin investoinnit		
Talotekniikka - Eurooppa	13,5	14,4
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	39,7	20,8
Uponor Infra	9,7	14,3
Muut	0,5	1,2
Yhteensä	63,4	50,7
M€	31.12.2017	31.12.2016
Segmentin varat		
Talotekniikka - Eurooppa	365,6	397,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	233,9	222,5
Uponor Infra	210,4	196,8
Muut	400,3	301,4
Eliminoinnit	-344,1	-350,4
Yhteensä	866,1	767,5
Segmentin velat		
Talotekniikka - Eurooppa	293,6	325,5
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	176,3	156,0
Uponor Infra	69,6	65,1
Muut	345,8	269,5
Eliminoinnit	-367,9	-375,5
Yhteensä	517,4	440,6

1.1.2017 alkaen yhtiöt, joilla ei ole liiketoimintaa, on siirretty Muut-segmentistä Talotekniikka – Eurooppa - ja Talotekniikka – Pohjois-Amerikka –segmentteihin. Muutoksen seurauksena sisäisten saamisten ja velkojen eliminoinnit ja segmentin varojen ja velkojen esittämistapa ovat muuttuneet. Vertailutiedot on muutettu vastaavasti.

	1-12/2017	1-12/2016
Segmentin henkilöstö, keskimäärin		
Talotekniikka – Eurooppa	2 065	2 037
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	808	682
Uponor Infra	1 041	1 081
Muut	76	69
Yhteensä	3 990	3 869
Täsmäytyslaskelma		
M€	1-12/2017	1-12/2016
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	101,7	74,6
Muut	-4,2	-2,0
Eliminoinnit	-1,6	-1,6
Liikevoitto	95,9	71,0
Rahoituskulut, netto	5,4	10,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2,3	-0,6
Konsernin tulos ennen veroja	88,2	60,4

EHDOLLISET VELAT JA VARAT

M€	31.12.2017	31.12.2016
Investointisitoumukset	12,4	9,7
Muut sitoumukset	0,8	0,6
Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,1	0,1
Kiinnitykset	2,1	2,5
Takaukset	5,6	5,0
Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	29,4	34,1
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin lukuihin.		
Annetut pantit	0,1	0,1
Kiinnitykset	2,1	2,5
Takaukset	35,0	39,1
Yhteensä	37,2	41,7

Uponor Oyj:n espanjalaisessa tytäryhtiössä Uponor Hispania, S.A.U.:ssa on suoritettu verotarkastukset koskien tilivuotia 2006-2007 ja 2011-2012. Tarkastusten johdosta verottaja hylkäsi konsernin palveluveloituksiin ja mainontaan liittyvien kulujen verovähennyskelpoisuuden. Tämän johdosta Uponor Hispania on maksanut 0,7 miljoonaa euroa sisältäen vaaditut verot ja viivekorot sekä kirjannut 0,4 miljoonan euron varauksen tuleviin viivekorkojen maksuun, ja aloittanut prosessin kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy saivat 13. syyskuuta 2017 korkeimmasta hallinto-oikeudesta päätökset valituksiin, jotka Uponor jätti tammikuussa 2016. Valitus koski konserniverokeskuksen vuonna 2011 tekemiä verotuksen oikaisupäätöksiä. KHO:n Uponor Oyj:tä koskeva päätös alentaa yhtiön verovuosien 2005–2007 verotettaviin tuloihin lisätyn ja perimättä jätetyn palvelumaksujen voittomarginaalin seitsemästä prosentista kolmeen prosenttiin. Myös yhtiölle määrättyjen verojen, viivekorkojen ja veronlisäysten määriä alennettiin. Uponorin tytäryhtiön Uponor Business Solutions Oy:n verovuotta 2005 koskevat jälkiverotuspäätökset kumottiin. Verohallinto on laskenut päätösten verotukseen aiheuttamat muutokset ja oikaisee maksuunpanon molempien yhtiöiden osalta. Uponor on kirjannut veronkorotusten perusteella maksetut veronkorotukset ja viivekorot 1,6 miljoonaa euroa tuotoksi. Verovuosien 2006–2009 osalta Uponor Business Solutions Oy:n veloittamien palvelumaksujen markkinaehtoisten määrien selvittäminen palautuu Verohallinnolle. Uponor on kirjannut myös verovuosien 2006–2009 osalta maksetut veronkorotukset ja viivekorot 3,4 miljoonaa euroa tuotoksi. Maksetut verot 9,6 miljoonaa euroa on siirretty pitkäaikaisista saamisista lyhytaikaisiin saamisiin.

M€	31.12.2017	31.12.2016
MUUT VUOKRASOPIMUKSET	44,0	47,7

JOHDANNAISSOPIMUKSET

M€	Nimellis- arvo 31.12.2017	Käypä arvo 31.12.2017	Nimellis- arvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016
Valuuttajohdannaiset				
- Termiinisopimukset	212,4	1,1	187,7	-0,6
Korkojohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	100,0	-0,5	50,0	-1,5
- Korko-optiot	70,0	0,0	20,0	0,1

Hyödykejohdannaiset
- Sähköjohdannaiset

4,7   0,4   5,8   -0,2

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

31.12.2017 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2	
Sähköjohdannaiset	0,4					0,4	1
Pitkäaikaiset saamiset			10,1			10,1	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset			202,4			202,4	
Sähköjohdannaiset	0,1					0,1	1
Muut johdannaisopimukset	0,2	1,7				1,9	2
Rahavarat			107,0			107,0	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,7	1,7	319,5	0,2		322,1	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					176,6	176,6	
Sähköjohdannaiset	0,0					0,0	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					81,9	81,9	
Sähköjohdannaiset	0,1					0,1	1
Muut johdannaisopimukset	0,5	0,8				1,3	2
Ostovelat ja muut velat					105,4	105,4	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,6	0,8			363,9	365,3	

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

31.12.2016 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,3		0,3	
Sähköjohdannaiset	0,1					0,1	1
Muut johdannaissopimukset		0,1				0,1	2
Pitkäaikaiset saamiset			20,9			20,9	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset			193,5			193,5	
Sähköjohdannaiset	0,1					0,1	1
Muut johdannaissopimukset		1,6				1,6	2
Rahavarat			16,3			16,3	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,2	1,7	230,7	0,3		232,9	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					158,2	158,2	
Sähköjohdannaiset	0,2					0,2	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					17,6	17,6	
Sähköjohdannaiset	0,3					0,3	1
Muut johdannaissopimukset	1,6	2,1				3,7	2
Ostovelat ja muut velat					102,6	102,6	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,1	2,1			278,4	282,6	

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin. Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

- Sähkötermiinit on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).
- Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

M€	1-12/2017	1-12/2016
Jatkuvat toiminnot		
Ostot osakkuusyhtiöiltä	2,4	1,9
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Ostovelat ja muut velat	0,2	0,1

TUNNUSLUVUT

	1-12/2017	1-12/2016
Osakekohtainen tulos, €	0,83	0,58
- jatkuvat toiminnot	0,83	0,57
- lopetetut toiminnot	-	0,01
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	8,2	6,5
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	19,4	13,1
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	16,3	14,1
Omavaraisuusaste, %	40,5	42,8
Nettovelkaantumisaste, %	43,5	48,8
Nettovelkaantumisaste keskimäärin (4 vuosineljänneksen), %	58,4	56,7
Korolliset nettovelat	151,5	159,5
Oma pääoma / osake, €	3,83	3,60
- laimennusvaikutuksella oikaistu	3,83	3,60
Osinko per osake, €	0,49 *)	0,46
Osinko per tulos, %	59,0	79,3
Efekttiivinen osinkotuotto, %	2,9	2,8
P/E-luku	20,2	28,5
Osakekannan markkina-arvo, M€	1 228,4	1 208,6
Osakkeen kurssikehitys		
- alin, €	13,30	11,13
- ylin, €	17,79	17,35
- keskipurssi, €	15,55	14,64
Osakevaihto		
- 1 000 kpl	35 077	20 339
- M€	546	298

*) Hallituksen ehdotus

VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016
Jatkuvat toiminnot								
Liikevaihto, M€	279,4	317,5	308,4	265,1	268,9	284,1	299,5	246,9
- Talotekniikka – Eurooppa	125,5	136,3	135,6	124,3	125,8	127,3	134,8	123,0
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	79,5	91,2	79,3	78,2	77,2	77,5	80,2	70,7
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	94,2	106,8	88,7	83,5	82,7	86,3	90,0	78,2
- Uponor Infra	75,4	90,6	94,3	63,1	67,2	80,9	85,8	54,1
Bruttokate, M€	95,0	109,3	98,4	91,4	85,9	96,8	105,5	87,8
- Bruttokate, %	34,0	34,4	31,9	34,5	32,0	34,1	35,2	35,5
Liikevoitto, M€	18,0	40,4	22,9	14,6	7,5	25,1	26,5	11,9
- Talotekniikka – Eurooppa	10,2	14,4	9,1	6,3	1,6	10,7	8,2	4,9
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	9,6	19,0	10,5	10,6	11,9	12,4	14,6	11,1
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	11,5	21,9	11,7	11,4	12,7	13,8	16,3	12,3
- Uponor Infra	1,8	7,4	4,7	-1,9	-5,0	2,7	5,1	-3,6
- Muut	-2,5	0,2	-1,0	-0,9	-0,7	-0,1	-0,9	-0,7
Liikevoitto, % liikevaihdesta	6,4	12,7	7,4	5,5	2,8	8,8	8,8	4,8
- Talotekniikka – Eurooppa	8,1	10,5	6,8	5,0	1,2	8,5	6,0	4,0
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	12,2	20,8	13,2	13,6	15,4	16,0	18,2	15,7
- Uponor Infra	2,5	8,1	5,0	-3,0	-7,4	3,3	6,0	-6,7
Kauden tulos, M€	15,1	28,6	14,3	7,4	5,9	14,8	15,4	5,9
Taseen loppusumma, M€	865,8	820,2	825,9	812,9	767,5	803,7	792,5	748,7
Tulos/osake, €	0,19	0,35	0,18	0,11	0,11	0,19	0,19	0,09
Oma pääoma/osake, €	3,83	3,68	3,35	3,25	3,60	3,41	3,22	3,01
Markkina-arvo, €	1,228,4	1,073,2	1 164,7	1 216,0	1 208,6	1 206,5	1 038,1	934,1
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	16,3	19,4	13,6	9,9	14,1	16,9	15,3	8,9
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	151,5	161,8	208,9	224,0	159,5	177,5	175,1	176,5
Nettovelkaantumisaste, %	43,5	48,2	67,6	74,5	48,8	56,6	58,5	62,4
Nettovelkaantumisaste, %, rullaava, neljä vuosineljännestä	58,4	59,8	61,9	59,6	56,7	51,8	47,1	44,3
Bruttoinvestoinnit, M€	26,0	18,1	11,5	7,8	21,0	14,0	10,4	5,3
- % liikevaihdesta	9,3	5,7	3,7	2,9	7,8	4,9	3,5	2,1

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA TÄSMÄYTYKSET IFRS-TILINPÄÄTÖSLUKUIHIN

	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät								
Rakennejärjestelyt	-		-2,8	-0,6	-8,6	-3,9	-4,2	-3,0
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	-	-	1,9	0,2		-	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	-0,9	-0,4	-8,6	-3,9	-4,2	-3,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, yhteensä	-	-	-0,9	-0,4	-8,6	-3,9	-4,2	-3,0
Vertailukelpoinen bruttokate								
Bruttokate	95,0	109,3	98,4	91,4	85,9	96,8	105,5	87,8
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät bruttokatteessa	-	-	-0,8	-0,2	-5,6	-0,8	-0,8	-0,7
Vertailukelpoinen bruttokate	95,0	109,3	99,2	91,6	91,5	97,6	106,3	88,5
% liikevaihdosta	34,0	34,4	32,1	34,6	34,1	34,4	35,5	35,8
Vertailukelpoinen liikevoitto								
Liikevoitto	18,0	40,4	22,9	14,6	7,5	25,1	26,5	11,9
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	-0,9	-0,4	-8,6	-3,9	-4,2	-3,0
Vertailukelpoinen liikevoitto	18,0	40,4	23,8	15,0	16,1	29,0	30,7	14,9
% liikevaihdosta	6,4	12,7	7,7	5,7	6,0	10,2	10,2	6,0
Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin								
Talotekniikka - Eurooppa								
Liikevoitto	10,2	14,4	9,1	6,3	1,6	10,7	8,2	4,9
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	-2,4	-0,4	-5,6	-0,9	-3,3	-2,6
Vertailukelpoinen liikevoitto	10,2	14,4	11,5	6,7	7,2	11,6	11,5	7,5
% liikevaihdosta	8,1	10,5	8,5	5,4	5,7	9,2	8,5	6,1
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka								
Liikevoitto	9,6	19,0	10,5	10,6	11,9	12,4	14,6	11,1
Vertailukelpoinen liikevoitto	9,6	19,0	10,5	10,6	11,9	12,4	14,6	11,1
% liikevaihdosta	12,2	20,8	13,2	13,6	15,4	16,0	18,2	15,7
Uponor Infra								
Liikevoitto	1,8	7,4	4,7	-1,9	-5,0	2,7	5,1	-3,6
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	1,5	0,0	-3,0	-3,2	-0,6	-0,4
Vertailukelpoinen liikevoitto	1,8	7,4	3,2	-1,9	-2,0	5,9	5,7	-3,2
% liikevaihdosta	2,5	8,1	3,5	-3,1	-2,9	7,2	6,7	-6,0
Muut								
Liikevoitto	-2,5	0,2	-1,0	-0,9	-0,3	-0,1	-0,9	-0,7
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	-	-	0,0	0,2	-0,3	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	-2,5	0,2	-1,0	-0,9	-0,3	-0,3	-0,6	-0,7
% liikevaihdosta	na	na	na	na	na	na	na	na

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahavarat ilman sidottuja rahavaroja}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osakkeen keskikurssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$

Bruttokate %

$$= \frac{\text{Bruttokate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Liikevoitto %

$$= \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Vertailukelpoinen bruttokate %

$$= \frac{\text{Bruttokate} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Vertailukelpoinen liikevoitto %

$$= \frac{\text{Liikevoitto} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$